

frembaaren, som han ønsker at nyde den. Dette kan kun ske derved, at Regjeringen vælger, og jeg troer derfor, det er rettest, at man bliver staaende derved.

Imidlertid skal jeg indrømme, at der gives Egne i Landet, som ere slet stillede med Hensyn til deres aandelige Føde, fordi det kan hændes, at der i en større Kredts ikke er det rette Forhold tilstede mellem Præsten og Menigheden, og at det derfor var i høi Grad onstelig, om der kunde træffes Foranstaltninger til at afhjælpe den Trang, der saaledes i videre Kredse kunde opstaae. Jeg veed i saa Henseende ikke noget Andet og Bedre at foreslaae, end at Regjeringen følger en anden Plan, end der nu følges ved Ordinationen af theologiske Candidater, idet der jo, som bekendt, nu kun ordineres til et bestemt Embede. Vilde man ved Siden deraf forctage Ordination af enkelte theologiske Candidater, som dertil maatte være villige, uden at de ordineres til noget bestemt Embede, og vilde man da tillade disse, efter Aftale med de communale Autoriteter, eller hvorledes man nu vilde ordne Sagen, at benytte Kirkerne paa en Tid, da de ikke benyttes af Sognets Geistlige, saa troer jeg, man derved vilde have et Middel ihænde, hvorved i saadanne Egne, hvor der føltes stor Trang til en anden aandelig Føde end den, der bydes af de Præster, som der findes, Trangen kunde blive afhjulpen. Disse ordinerede Candidaters Stilling vil jeg sammenligne med practiserende Lægers. Det maatte blive en Selvfølge, at Menighederne maatte lønne dem frivilligt. Viste det sig nu i en Egn, at der var en aandelig Trang, som ikke tilfredsstilledes af de bestilte Geistlige, vilde det være at vente, at en saadan ordineret theologisk Candidat vilde finde den Plads, hvor der var en Virksomhed for ham, og det, at en saadan practiserende Præst — om man vil tillade mig dette Udtryk — nedsatte sig paa et Sted, vilde være et stærkt Fingerpeg for Regjeringen til at see, at her var Noget, som burde være anderledes, og derfor Noget at rette. Jeg skal tillade mig at henstille dette Forslag, som ved administrativ Foranstaltning vilde kunne sættes igjennem, uden at nogen Lov behøves dertil, og som jeg troer vilde være

stiftet til at afhjælpe i det Mindste en Deel af den Trang, som jeg skal indrømme nogle Steder virkelig findes, til velvillig Overveelse.

Høgsbro: Uagtet Forslaget efter den Modtagelse, det fik igaar, og de Udtalelser, der idag ere fremkomne navnlig fra den høitærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, just ikke synes at have den bedste Fremtid for sig, kan jeg dog ikke andet end anbefale det til det høitærede Things videre Behandling, idet jeg veed, at der i dette Forslag ligger noget Mere end selve Valgmaaden, nemlig den store Grundsætning, om Menighederne skulle have Indflydelse paa Valget af deres Præster eller ikke. Om den udføres paa den Maade, her er foreslaaet, eller f. Ex. paa den Maade, Mindretallet forrige Aar, Rigsdagsmændene for Veile Amts 3die Valgkreds (Hammerich) og for Maribo Amts 2den Valgkreds (Kroggh), foreslog, det er jo Noget, som kan komme til Afgjørelse ved anden Behandling. Jeg skal derfor ogsaa tillade mig at imøbegaae nogle af de Bemærkninger, som ere fremførte mod dette Forslag, som jeg virkelig ikke troer er saa slet, som det af Flere ansees for at være.

For det Første skal jeg vende mig til den ærede Rigsdagsmand (Schiern), som aabnede Forhandlingerne igaar, og som gav os en historisk Fremstilling af de Misbrug, der i tidligere Tid have fundet Sted heri Landet, da Menighederne havde en lignende Valgret. Disse Misbrug omtalte jeg ogsaa forrige Aar, da jeg tillod mig at henvende Opmærksomheden paa den tidligere Tids Skik. Jeg saa imidlertid ikke disse Misbrug fra den Side som den ærede Rigsdagsmand. Historien er en god Læremester, men man kan behandle den paa forskjellig Maade og derved komme til forskjellige Resultater. Den ærede Rigsdagsmand nævnte, at det var en Misbrug, som ofte forekom, at en Præst blev gift med sin Formands Enke eller Datter, og at derved Kaldene vedbleve at være i samme Slægt. Denne Misbrug sanbt ganske vist Sted, men det er Noget, som ligesaameget og maaskee fuldt saameget maa tilskrives de daværende geistlige og verdslige Øvrigheder som Menighederne. Det var Noget, som man paa den Tid slet ikke ansaa for nogen Misbrug,